

بنیاد پیش گیری و ارتقاء سلامت

بسته آموزشی و راهنمای عمل روش کارگروه درمان

در حوزه سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد

رسول عالی پور

مرکز تحقیقات سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد
بنیاد پیشگیری و ارتقاء سلامت

۱۸۰۴۰۷۹
۹۹/۳۸۱

سرشناسه	: عالی پور، رسول، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: بسته آموزشی و راهنمای عمل ویژه کارگروه درمان در حوزه سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد/ رسول عالی پور؛ [برای] مرکز تحقیقات سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد، بنیاد پیشگیری و ارتقاء سلامت.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات علمی ستا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۹ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-8730-48-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: بهداشت روانی -- ایران -- خدمات
موضوع	: Mental health services -- Iran
موضوع	: تسهیلات سلامت
موضوع	: Health facilities
موضوع	: بهداشت روانی
موضوع	: Mental health
موضوع	: بیماری‌های روانی -- درمان
موضوع	: Mental illness -- Treatment
شناسه افزوده	: ایران -- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد
شناسه افزوده	: بنیاد پیشگیری و ارتقای سلامت دبای آینده. دفتر نمایندگی استان چهارمحال و بختیاری
رده بندی کنگره	: RA ۱/۷/۷۹ ۱۳۹۶ ع ۲
رده بندی دیویی	: ۶۱۵.۶۲
شماره کتابشناسی	: ۴۷۲-۵۴۴
ملی	

ناشر: علمی سنا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۳۰-۴۸-۴

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

صفحه آرایشی: سحر زعفرانی عیلام

طراح جلد: لیلا انصاری

پست الکترونیک: elmisana@gmail.com

فروش اینترنتی: www.sanabook.com

تیراژ: ۳۰۰

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	فصل اول: مفاهیم و اهمیت سلامت روان
۱۶	فصل دوم: راهکارهای ارتقای سلامت روان
۲۸	فصل سوم: آشنایی با چارچوب برنامه‌های سلامت روان
۳۶	فصل چهارم: شناسایی گروه‌های هدف در
۵۳	فصل پنجم: برقراری ارتباط با گروه‌های هدف در
۷۰	فصل ششم: موانع بر اختلافات شایع روان‌پزشکی
۱۵۱	فصل هفتم: آموزش سلامت روان به افراد و
۱۶۱	فصل هشتم: آموزش - ستاره با گروه‌ها و ترغیب مشارکت مردمی

مقدمه:

اختلالات روان‌پزشکی از جمله اختلالات شایع و ناتوان‌کننده هستند. براساس پیمایش ملی سلامت روان که در کشور در سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ انجام گرفت، ۲۳/۷٪ از جمعیت ۶۴-۱۵ سال مبتلا به یکی از اختلالات روان‌پزشکی بودند و حدود یک‌سوم آنها از خدمات بهداشتی-درمانی برای مشکلات اعصاب و روان خود بهره‌مند شدند.

اختلالات روان‌پزشکی هزینه‌های مستقیم (هزینه‌های اقدامات تشخیصی و درمانی، بازتوانی و پیشگیری) و غیر مستقیم (کاهش توانایی فرد و بار خانوادگی و کاهش نیروی مولد در کشور) بر جامعه تحمیل می‌کند. عدم بهره‌مندی از خدمات بهداشتی-درمانی مناسب باعث تشدید هزینه‌ها و خدمات می‌گردد. اختلالات عصبی-روانی از نظر میزان ناتوانی، براساس معیار "سالهای زندگی با ناتوانی تعدیل شده (DALY)"، در جایگاه نخست قرار دارند و ۲۷٪ از کل سالهای زندگی توأم با سلامت به دلیل این اختلالات از دست می‌رود. علاوه بر این، در ایران اختلالات روانی رتبه دوم بار بیماریها را بعد از حوادث غیرعمدی به خود اختصاص داده‌است.

مراکز مشاوره، در ارائه خدمات به افراد مبتلا به اختلالات روانی، عصبی و مصرف مواد با چالش‌هایی روبروست و در مجموع نمی‌تواند آنست که گروه بزرگی از مبتلایان به این اختلالات، یا هیچ‌گونه خدمتی دریافت نمی‌کنند و با در صورت دریافت خدمات، از کیفیت لازم برخوردار نیست.

خوشبختانه بسیاری از افراد مبتلا به اختلالات روان‌پزشکی می‌توانند خدمات قابل قبولی را از طریق سازمان‌های مردم‌نهاد و بعضاً غیر متخاض دریافت کنند. بر این اساس کارگروه تحقیقات کاربردی در بطن نظام مراقبت‌های سلامت اولیه، در نخستین سطح خدمات بهداشتی، ارائه خدمات پیشگیری، آموزش و درمان است و موظف است خدمات سلامت را در محدوده بسته‌ها تعریف شده برای مراجعین و بیماران فراهم کند و در صورت لزوم بیماران را برای دریافت خدمات تخصصی به سطوح بالاتر ارجاع نماید.

راهنمای حاضر براساس مرور منابع علمی و مبتنی بر شواهد برای شناخت و درمان اختلالات روان‌پزشکی در مراکز غیر تخصصی تدوین شده است. این مجموعه مشتمل بر ۸ فصل است و حاوی اطلاعاتی جامع در خصوص مفاهیم و اهداف برنامه سلامت روان، راهکارهای ارتقاء سلامت روان، مروری بر اختلالات شایع روان‌پزشکی و آموزش سلامت روان به افراد، گروه‌ها و ترغیب مشارکتهای مردمی می‌باشد.

امید است که مجموعه حاضر بتواند به عنوان متن آموزشی و راهنمای عمل، راگشای تازه خدمات توسط پزشکان و روان‌شناسان بنیاد پیشگیری و ارتقاء سلامت باشد و بدین وسیله بتوان در جهت تحقق هدف حفظ و ارتقای سلامت روان جامعه گام برداشت.

رسول عالی پور

قائم‌به‌نیاد پیشگیری و ارتقاء سلامت

استان چهارمحال و بختاری